

**ФАРМАЦИЯ ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ НЕГІЗДЕРІНЕ КІРІСПЕ.
ФАРМАЦЕВТИКАЛЫҚ НАРЫҚТАҒЫ ФАРМАЦИЯ
ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ЖӘНЕ ТҰТЫНУШЫЛАР ІС-ӘРЕКЕТІНІҢ
ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.**

Орындаған: Амантай Қ
Факультет: ФА12-001-01
Курс: 4
Қабылдаған:

ЖОСПАР

1. Тауарлық айналыс жүйесіндегі фармацевтикалық экономика.
2. Материалды ресурстардың қозғалысы.
3. Фармацевтикалық нарықтағы сатып алушылар іс-әрекетінің ерекшеліктері.

□ **Экономика** (бұл грекше *oikonomika* - үй шаруашылығын жүргізу өнері) – бұл өндірістік қатынастардың жиынтығы, қоғамның экономикалық базисі; немесе **экономика** бұл халықтың игілігіне, өмірге қажетті сұранысын, мұқтажын өтеуге бағытталған халық шарушылығы салаларының жиынтығы.

Фармацевтикалық экономика -

қоғамның денсаулығын сақтау үшін қажетті дәрі-дәрмектерді және оған теңелген заттарды өндіретін, бөлетін және алыс-беріспен айналысатын салалардың жиынтығы.

Фармацевтикалық экономиканың зерттеу салалары – бұлар дәрі-дәрмектер мен және оған теңелген заттардың санаулы ресурстарын тиімді пайдалану және олармен халықтың, ЕАҰ сұранысын дәріханалық тауарлар ассортиментімен максимальді қамтамасыз етуді басқару және табыс табу.

Макроэкономика – бұл толығымен шаруашылық туралы ғылым.

Макроэкономика – бұл жалпы экономиканы зерттейді немесе экономиканы құрайтын жекеменшік және мемлекеттік ірі секторларды зерттейді. Макроэкономикада мынадай көрсеткіштер немесе мөлшерлер қаралады - ұлттық жалпы табыс, өнімнің жалпы көлемі, жұмыс істейтіндердің жалпы деңгейі, сұраныс жиынтығы, жұмыссыздардың саны, инфляция деңгейі және т.б. талданады.

Микроэкономика – бұл тұтынушылар және фирма туралы ғылым.

Микроэкономикада мынадай көрсеткіштер немесе мөлшерлер қаралады - жеке дәріхананың, фармацевтикалық фирманың табысы немесе кірісі, олардағы жұмысшылардың саны, жеке арнайы тауарға сұраныс және оның бағасы талданады.

Тауарлық айналыс жүйесіндегі фармацевтикалық экономика

Қазіргі таңдағы фармацевтикалық экономиканың интегралды сипаттамасы заманауи экономикалық теорияда үш құраушының бірігуімен негізделеді:

- саяси экономиканың (маңыздылық талдау);
- микро- және макроэкономиканың (функционалды талдау);
- мемлекеттің шаруашылық жүйесінің (институционалды талдау).

8 Әртүрлі ыңғайлар шаруашылық қызметтің және соның негізінде адамдар арасында қалыптасатын экономикалық қатынастардың екі жағы бар екенін ескеруді талап етеді – объективті, ең алдымен меншік қатынастарымен анықталатын, және субъективті, шаруашылықтың әртүрлі субъектілерінің экономикалық іс-әрекеттерінде көрінетін (тұтынушы, ұйым, мемлекет).

Сонымен, жаңа экономикалық теория шаруашылықты жүргізудің объективті заңдарын және әртүрлі деңгейлердегі (мега-, макро-, микродеңгейлер) шаруашылық етуші субъектілердің рационалды іс-әрекеттерін зерттейді.

Жалпы принциптеріне жатады:

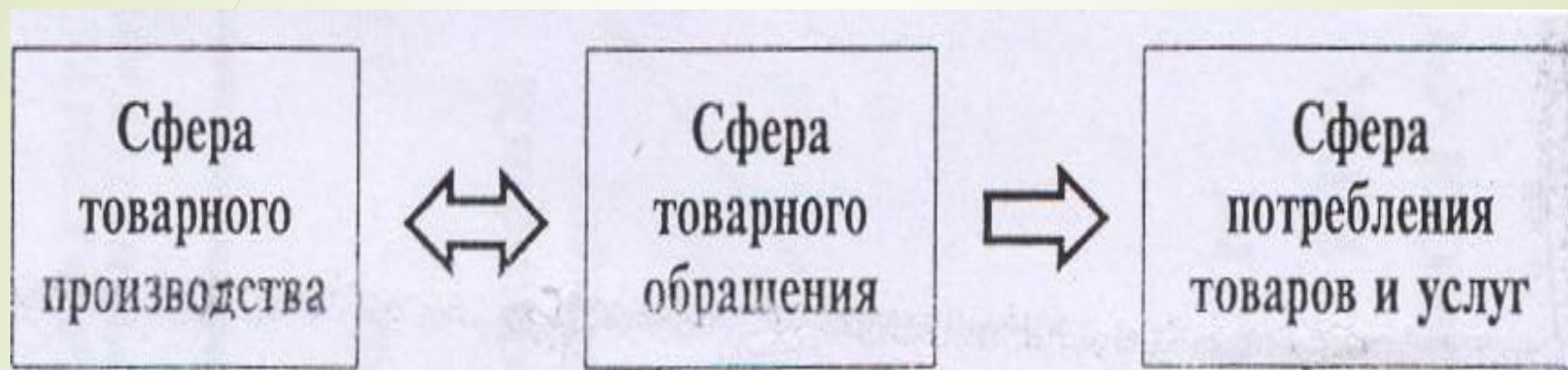
объективті экономикалық заңдардың әрекетін есепке алу;
экономикалық ғылымды және оның болуын анықтайтын кез
келген экономикалық теорияның бастапқы қағидасы ретінде
ресурстардың шектеулілігі және қажеттіліктердің шексіздігі;
фармацевтикалық көмекке қажеттілікті қанағаттандыруға
нақты үлесін мойындау ретінде әлеуметтік маңыздылығының
болуы;
теория мен тәжірибенің өзара әрекеті;
микро- және макроталдаудың бірыңғайлығы;
нақты тарихи принцип.

Жеке принциптеріне жататындары:

- денінің сау болуына жеке қызығушылығының болуы;
- фармацевтикалық көмекті көрсетуге ресурстарды жұмсауда рационалды іс-әрекетті көрсету. Рационалды іс-әрекет қолда бар шектеулер шегінде максимальды нәтижелерге қол жеткізуге бағытталған;
- әртүрлі экономикалық көрінулерді сандық өлуше.

Заманауи экономикада материалды ресурстардың қозғалысының үш сферасы объективті өзара әрекет етеді.

Тауарлық
өндіріс
сферасы

Тауарлық
айналыс
сферасы

Тауарлар мен
қызметті тұтыну
сферасы

Тауарлық өндіріс сферасында шешілетін негізгі сұрақтар, – *не, қалай және кім үшін* шығару керек?

Тауарлық айналыс сферасындағы басты функционалдық бағыттылық – өндіріс және тұтыну сферасын рационалды айырбастау және біріктіру.

Тауарлар айырбасын қызмет көрсету екі формада жүргізіледі – *натуральды-заттық және құндық*.

Айналыс сферасындағы сатып алушылардың сұранысын қанағаттандыруға бағыталған кәсіпкерлік қызметтің бір түрі сауда болып табылады.

Сауда қызметінің негізгі түрлері:

- көтерме,
- майда көтерме,
- бөлшек және майда бөлшек.

Поиск новых лекарств - трудоемкий процесс

**БОЛЬШИНСТВО
ИССЛЕДУЕМЫХ МОЛЕКУЛ
НЕ СТАНОВЯТСЯ
ЛЕКАРСТВАМИ**

Фармацевтикалық нарықтағы тұтынушылар іс-әрекетінің ерекшеліктері

Ұсыныс сұраныстан жоғары болатын нарықтық экономика жағдайында тұтынушы үшін бәсекелестік күрес жүреді. Соған байланысты сатып алудың стандартты микроэкономикалық теориясы бір сәттік акт болып табылады. Сатып алушы өзінің мұқтажын біледі, сатушымен кездеседі, келісім бағасы бойынша бұйымды бір қолдан екінші қолға беру жүргізіледі. АҚШ, Канада және Батыс Европа елдерінде қабылданған сатып алушылар іс-әрекетінің базалық моделі де осылай көрінеді. Оның негізіне бихевиористік принцип алынған: дем беру – реакция.

Рольдер және статустар. Жеке тұлға көптеген топтарға, әртүрлі ұйымдарға, отбасына және т.б. тиісті болады. Ролі жеке тұлғаның өзін қоршаған адамдарға қатысты орындайтын қызметіне байланысты болады.

Жеке факторлар. Сатып алушылардың шешіміне жынысы, жасы, өмірлік циклының кезеңдері сияқты жеке сипаттамалары әсерін тигізеді.

Айналысатын қызмет түрі де сатып алуға үлкен әсерін тигізеді.

Психологиялық факторлар. Жеке тұлғаның сатып алушылық әрекетіне төрт негізгі психологиялық фактор әсерін тигізеді: мотивации, қабылдау, үйрену (зерттеу), сендіру және белгілеу.

• Маңыздылығы бойынша бұл қажеттіліктер:

- физиологиялық
- қауіпсіздікке
- әлеуметтік
- құрметтеуге және өзін маңыздандыруға

Нарықтық экономиканың барлық категорияларына қолданылатын дәстүрлі жоспарлаудың барлық жағын қолданатын кәсіпорын қызметінің белгілі бір моделі ретінде бизнес-жоспарды көрсетуге болады. Бизнес-жоспар көп уақытқа дейін тек бір іс-шараның немесе кішігірім кәсіпорынның даму немесе қалыптасу жоспары ретінде қарастырылып келді.

Әдебиеттер:

1. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации. – Москва: Медицина, 2004. – 716 с.
- 2. Лоскутова Е.Е. Управление и экономика фармации. Фармацевтическая деятельность. Организация и регулирование. – Москва: ACADEMIA, 2003.
- 1. Криков В.П., Прокопишин В.И. Организация и экономика фармации. – Москва: Медицина, 1999. – 624 с.